

tendőre készült üzemtervek alapján dolgoztunk. Akinek ilyen – a herceg Esterházy erdőrendezősége által készített – üzemterv volt már a kezében, az tudja: abban szó volt az állományok *múltjáról* is, ami nélkül gyakran érthetetlen a *jelen* és kiszámíthatatlan a *jövő*. Abból a kisvaszari üzemtervből tudtam, hogy a Csöpögőben, az Erzsébet-kert későn fakadó kocsányos tölgyesét Szlavóniából hozott makkal telepítették, a királyné emlékére. Ugyan ki fogja tudni, hogy Balasgyarmaton a nyírjesi tanya mögötti vöröstölgyes telepítés csemetéit a csányosrői csemetekertben nevelték meg, az ugyancsak baranyai Székelyszabaron gyűjtött makkból? A telepítést végző erdészek és az erdőfelügyelőjének már csak az emléke él, s ha én is elmegyek, a város körüli üdülőerdő e szép őszi színpompájának eredetéről már senki nem tud semmit. Helyes ez így?

Úgy gondolom, nem szabad hagyni, hogy ezek az alapvető ismeretek elveszenek, és nélkülük az utódaink csak sötétben tapogatózva keresgéljék egy-

egy mai jelenség okát. A mi szakmánkat, hivatásunkat az emberi élethez viszonyított hosszú periódusok jellemzik, nehezen nélkülözhetjük a múlt ismeretét. Talán érdemes lenne ezt a tudást átvenni az öregektől, akiknek egy-egy ilyen célzatos erdőjárás sohasem nyűg, hanem jóleső öröm, az utódoknak pedig legalább szerény szellemi haszon.

Van aztán olyan szakmai kíváncsiság is bennem, amelynek kielégítésére talán sohasem nyílik lehetőségem. Nagy örömömre 2004-ben sikerült eljutnom kiskamasz-éveim leginkább emlékeztető, életemet alapjaiban befolyásoló helyszínére: a kárpátaljai Bustyaházára. Külön ajándéka a Sorsnak, hogy velem tarthatott kisebbik húgom is, akivel már csak ketten maradtunk a négy testvérből. Épségben találtuk az erdészházat, ahol született és a kis templomot is, ahol keresztelték. Ráadásul kiderült: a templom gondnoka gyermekkori pajtásom. A helységhez kötődik a szakmaválasztásom, mert az Erdőigazgatóságnál voltam nyári gyakornok 1944-ben, és a

máramarosi erdőben érlelődött meg bennem az elhatározás: erdőmérnök leszek. Az elhatározás valóra vált, de a kárpátaljai erdők nélkül...

Nem tudom, sikerül-e még egyszer eljutnom a felsőszinevéri tengerszemhez, vagy a Fekete-Tisza forrásvidékéhez, ahol azok a régi ős-fenyvesek máig a kárpáti védett terület féltett kincsei, meglátom-e még Kőrösmező felett, a Kevele-patak forrása mögött tornyosuló Nagy-Pietroszt? Remélem, lesz még olyan utam Máramarosba, hogy a Kárpátok erdeibe is eljussak, és ugyanolyan áhíttal nézzem a fenyves dómjának fölém magasló boltozatát, mint egykor az a kiskamasz, aki nekem hivatást választott, s azt se bánom, ha emlékére legördül pár csepp könnyem. Elhatározásait megvalósítottam, és hat évtized elteltével felesleges volna szégyellenem a meghatottságot és az örömet. Csak lehetőséget és erőt adjon hozzá a Gondviselés...

Fodor Imre

aranydiplomás erdőmérnök

Könyvismertetések

Vadászéletem Kanadában címmel jelentette meg fordulatokban változatos életútját, erdész-vadász élményeit *Szy Ferenc* erdőmérnök.

A szerző – mint a Soproni Egyetem oktatója – 1956-ban az ismert körülmények között távozott Kanadába. Itt a Soproni Divisio oktatójaként működött, majd közel két évtizeden át Brit Columbia őserdeinek számbavételével, erdőleltározással foglalkozott.

Magyar erdészek számára rendkívül érdekes ennek a munkának részletes bemutatása, ahol a közlekedés csak helikopterrel, hidroplánnal vagy motorcsónakkal volt lehetséges. Képet kapunk Kanada erdeiről, a fajokról, a növény- és az állatvilágról (latin elnevezésekkel). A szerző a terepi munkák során élt a vadászati és horgászati lehetőségekkel, majd Kanada egész területén vadászott.

Vadásztársai a vele együtt Sopronból távozó *Baranyai Sika*, *Sziklai Osz*, *Klíma Imre* és többen mások nevei tűnnek fel a naplószerű leírásokban. A területen szerepel a medve, feketefarkú szarvas karibu, hegyi kecske, vadjuh, fajdfélék és a vízivad. Mint írja: sem mennyiségben, sem minőségben nem törekedett rekorderedményekre. A természet csodálata és az azzal való szoros

kapcsolat hozott mindig lelki felüdülést számára.

Élményszerűen írja le az őserdő vadászati viszonyait, a vad elejtésével (nyúzás, darabolás, szállítás) járó embertpróbáló erőfeszítéseket. Vadászati sikereihez hozzájárultak a korábbi működés során nyert topográfiai ismeretek, térképek, légifelvételek. A 80. évét meghaladó korú szerző ma is aktív vadász, esetenként vállalva a nem veszélytelen egyedüli vadászatot is.

A színes fotókkal illusztrált 275 oldalas kötet nemcsak a szakmabeliek, hanem a természetjárók és -kedvelők részére is maradandó élményekkel szolgál.

Ára: 2200 Ft, kapható az OEE titkárságán.

Dr. Erdős László

* * *

Ökotoxikológia

Darvas Béla és *Székács András* szerkesztésében, mintegy harminc szerző közreműködésével, a l'Harmattan kiadónál megjelent a *Mezőgazdasági ökotoxikológia* című kézikönyv. A könyv hazánkban hiánypótló a növényvédő szerek és a GM-növények mellékhatásainak megítélése területén. Mivel csupán néhány speciális könyvesbolt árusítja elérhetően ezt a könyvet, ezért az alábbiakról tájékoztatjuk:

A könyv – amelynek ára 4900 Ft – első alkalommal a Növényvédelmi Tudományos Napok plenáris ülése alatt kapható (MTA épülete, 2007. február 20, 10-13 óra között), amennyiben kizárólag ekkor az alábbi címre küld megrendelést: jur65@freemail.hu. A könyvet ekkor a helyszínen lehet átvenni.

A könyvet a későbbiek folyamán budapestiek *Cserép Csabánénál* rendelhetik meg (Budapest, Herman Ottó út 15), de ekkor e-mailen (okotoxikologia@freemail.hu) előzetes egyeztetésre van szükség.

Vidékiek forduljanak közvetlenül a l'Harmattan könyvesbolt címeihez (<http://www.harmattan.hu/>), ahol előzetes átutalás után postai úton való megküldésre is lehetőség van.

